ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ರೋಗಗಳು ಯಾವತ್ತೂ ಇದ್ದುವು. ಹೊಸ ರೋಗಗಳು ಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ, ಈಗ ಬಂದಿರುವ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಔಷಧಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಔಷಧಗಳನ್ನು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಂಡುಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ, ಅದರ ಉಪಯೋಗವನ್ನೂ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಇನ್‌ಸೆಕ್ಟಿಸೈಡ್ಸ್ ಸರಕಾರ ತರಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹಾವೇರಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ 20-25 ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಚಿಚ್ಚೆಯಿಂದ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು, ಪೂರ್ವದಿಂದಲೂ ಅದನ್ನು ಯಾರೂ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಷ 50-60 ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಚಿಚ್ಚೆಯನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ನಾಶಮಾಡಿದೆ. ಸರಕಾರದವರು ಮ್ಯಾಸೀವ್ ಕ್ಯಾಂಪೇನು ಮಾಡಿ ಡಸ್ಟಿಂಗ್ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರೋಗ ಬಂದಾಗ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಔಷಧಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇರಾಖೆಯವರು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಅದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ರೋಗಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರ ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ನುಬ್ಬಯ್ಯನಾಯಕ್.—ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸದೆ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕಾರಣದಿಂದ, ಆಹಾರೋತ್ಪತ್ತಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಗಳೂ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಬೆಳೆಗಳು ಮುಖ್ಯ ಎಂಬ ಅಗ್ರುಮೆಂಟಿತ್ತು. ಈಗ ಹಣ ಗಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನುಮಾರು 500 ಕೋಟಿ ಫಾರಿನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ಅರ್ನ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಎಣ್ಣೆ ಬೀಜ 89 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿನಷ್ಟು ಎಕ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಶುಗರ್ 40 ಕೋಟಿ, ಕಾಶ್ಯುನಟ್ಸ್ 30 ಕೋಟಿ, ಕಾಫಿಸೀಡ್ಸ್ 45 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿನಷ್ಟು ಎಕ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಬಾಳೇಹಣ್ಣು ಎಕ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.. We have to earn foreign exchange to build up our industries in the country so that at least our future generation will have enough of work and production in the country, instead of looking to their own stomaches.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ.—ಈಗ ಭತ್ತದ ಬೆಳೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಖಾಹಿರೆ ಬಂದು, ಒಣಗಿಹೋಗಿ ಬಹಳ ಲುಕ್ಸಾನು ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಹೆಲಕಾಪ್ಟರುಗಳಿಂದ ಸ್ಪ್ರೇ ಮಾಡುವುದು ಕಂಡುಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ, ನಸಿ ಸಂರಕ್ಷಣ ಅಂಗದವರು. ಅದರ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಹೆಲಕಾಪ್ಟರು ಇಡದೆ ಇದ್ದರೂಕೂಡ, ಬೇರೆ ಪ್ಲೇನುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಹತ್ತಿ ಬೆಳೆಗೆ ರೋಗ ಬಂದು ನಾಶವಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಅದು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ತಲೆದೋರಿತ್ತೋ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬೊಂಬಾಯಿನ ಒಂದು ಕಂಪೆನಿಯವರು ಬಂದು ಸಹಾಯ ನೀಡಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಗವರ್ನ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಏರೋಪ್ಲೇನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬೊಂಬಾಯಿಯ ಒಂದು ಕಂಪೆನಿಯೂ ಪ್ಲೇನು ಇಟ್ಟಿದೆ. ಬೇರೆ ಏರಿಯಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಅವರು ಬಂದು ಸ್ಪ್ರೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸರಕಾರದವರು ಆ ಖರ್ಚನ್ನು ಸಬ್‌ಸಿಡೈಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

Assistance given to the Bus owners, when the Road Transport was nationalised in Hassan District.

*Q.—509. Sri B. H. LAKSHMANIAH (Belur) —

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the number of bus owners along with the Number of buses that were running when Road Transport in Hassan District was nationalised ;

(*b*) the nature of assistance given to these bus owners when the Road Transport in Hassan District was nationalised ;

(SRI B. H. LAKSHMANIAH)

(*c*) the Number of employees who became unemployed on account of nationalisation ;

(*d*) out of them the Number employed and the type of employment provided to them ?

A.—Sri D. DEVARAJ URS (Minister for Labour, Housing and Transport).—

(*a*) (i) Number of bus owners ... 150
(ii) Number of buses ... 165+15 spare buses

(*b*) Compensation as stipulated under Section 68-G of the Motor Vehicles Act was paid to such of the operators as were eligible for it.

(*c*) Not available. The Number of persons who approached the Road Transport Corporation for employment is 743.

(*d*) Out of 743 persons approached, 477 have been employed and the details of employment provided are : 156 conductors, 206 Drivers, 52 Supervisory staff such as Traffic Controllers, Assistant Traffic Inspectors, etc., 34 Mechanical staff and 29 Ministerial Staff.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಚ್. ಲಕ್ಷ್ಮಣಯ್ಯ.—(ಎ) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಬಸ್ ಮಾಲೀಕರುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 150 ಮತ್ತು ಬಸ್ಸುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 165+15 ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಅರ್ಹರಾಗಿದ್ದಂಥ ಮಾಲೀಕರುಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅರ್ಹರಾಗಿದ್ದವರು ಯಾರು ಅನರ್ಹರಾಗಿದ್ದವರು ಯಾರು ಮತ್ತು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ ಪೊಬಲಗು ಏಷ್ಟು ?

†ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಮಾಲೀಕರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ತಪ್ಪು ಆಗಿದೆ, ಅದನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅದು 105 ಎಂದು ಇರಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಇಲ್ಲ 150 ಎಂದು ಇದೆ. ಒಟ್ಟು 24 ಜನ ಆಪರೇಟರ್ಸ್ ಅರ್ಹತೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದರು ಎಂದರೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಹರಾಗಿದ್ದರು ಅದರಲ್ಲಿ 15 ಜನಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇನ್ನು ಉಳಿದ ಜನ ಬೇರೆ ಆಲ್ಟರ್ನೇಟ್ ರೂಟ್ಸನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ವೆಹಿಕರ್ ಆಕ್ಟಿನಲ್ಲೇ ಇದೆ. ಮತ್ತು ಯಾರಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುವುದೂ ಮೋಟಾರ್ ವೆಹಿಕರ್ ಆಕ್ಟಿನ 68 (ಜಿ)ನಲ್ಲಿ ನಮೂದು ಆಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಯಾರು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅವರ ಪೀರಿಯಡ್ ಮುಗಿದುಹೋಗಿತ್ತು ಅಂತಹವರು ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಅರ್ಹರು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡುವ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಅದಕ್ಕೂ ಸಿಂಕ್ರೊನೈಸ್ ಆದದ್ದರಿಂದ ಪುನಃ ಅವರಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡಲಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅವರು ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಅರ್ಹರೂ ಕೂಡ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟು ಪೊತ್ತ 16,543-44 ಎನ್.ಪಿ.ಯನ್ನು 15 ಜನಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವಾಗಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಚ್. ಲಕ್ಷ್ಮಣಯ್ಯ.—ಉದ್ಯೋಗ ದೊರಕಿಸಬೇಕೆಂದು 743 ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದರಲ್ಲಿ 477 ಮಂದಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇನ್ನು ಉಳಿದವರಿಗೆ ಏಕೆ ಕೊಡಲಲ್ಲ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೆಲಸ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಏನೆಂದರೆ ಯಾವ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಅರ್ಹತೆಗಳು ಇವೆ ಅವನ್ನು ನೋಡಿಕೆ ಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಿಂತಹ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಇಂತಿಂತಹ ಕ್ವಾಲಿಫಿಕೇಷನ್ ಅಂತ ನಿಗದಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದು ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದವರಿಗೂ ಕೂಡ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಾ ಇರಲಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಜ್ಯೂನಿಯರಿಟಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರಲಲ್ಲ. ಯಾವ ಟೈಮಿನ ಸರ್ವೀಸ್‌ಗೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದೆವೋ ಆ ದಿವಸ ಬರಲಲ್ಲ ಅದೂ ಒಂದು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ.—ಹಿಂದೆ ಮಾಲೀಕರಾಗಿದ್ದವರು ಈಗ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಾರರಾಗಿರುವವರು ಎಷ್ಟು ಜನ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಚ್. ಲಕ್ಷ್ಮಣಯ್ಯ.—477 ಮಂದಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟು ಇನ್ನು ಉಳಿದವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಅದಕ್ಕೆ ಆಗಲೇ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಸಾರಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಕೆಲಸ ಎಂದರೆ ನಾನಾ ತರಹ ಕೆಲಸ ಇದೆ. ಕಂಡಕ್ಟರ್ ಕೆಲಸ ಇದೆ, ಡ್ರೈವರ್ ಕೆಲಸ ಇದೆ, ಕ್ಲಾರ್ಕ್ ಕೆಲಸ ಇದೆ, ಆರ್ಟಿಸಾನ್ಸ್ ವಗೈರೆ ವಗೈರೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಕ್ವಾಲಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೂಡ ಇಲ್ಲದೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಎಂದರೆ ಜವಾನನ ಕೆಲಸ ಮತ್ತು ವಾಚ್‌ಮನ್ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಮಾಡಬಹುದು, ಬಾಕಿದೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಒಂದು ಕ್ವಾಲಿಫಿಕೇಷನ್ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಕಂಡಕ್ಟರ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಫಸ್ಟ್ ಎಡ್ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಷಯ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಮೊದಲೇ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಪಡೆದವನಾಗಿರಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಎಂ.ಜಿ.ಆರ್.ಟಿ.ಡಿ. ಆಗಿದ್ದಾಗಲೂ ಕೂಡ ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ. ಕ್ವಾಲಿಫಿಕೇಷನ್ ಹಾಕಿದ್ದರು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಜ್ಞಾಪಕ ಇದೆ. ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ. ಕ್ವಾಲಿಫಿಕೇಷನ್ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದವರನ್ನು ಕಂಡಕ್ಟರ್ ಆಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ವಯಸ್ಸಿನ ಮಿತಿ ಏನೇ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ವೇವ್‌ಮಾಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು ಆದರೆ ಆರ್ಟಿಸಾನ್ಸ್‌ನ್ನು ಕ್ವಾಲಿಫಿಕೇಷನ್ ಇಲ್ಲದೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಜಾಬ್ಸ್‌ಗೆ ಯಾರಾದರೂ ಬಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕ್ವಾಲಿಫಿಕೇಷನ್ ಇಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾರಿಗೆ ಅರ್ಹತೆ ಇತ್ತೋ ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸುಬ್ಬಯ್ಯನಾಯಕ್.—477 ಮಂದಿಗೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಬಸ್ಸ್ ಹಿತ್ತಿರ ಇದ್ದಾಗ ಮಾಡಿದ ಸರ್ವಿಸನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಸರ್ವಿಸ್ ಕೊಡಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡಕ್ಟರುಗಳ ಷಾರ್ಟೇಜ್ ಇದ್ದು ಬಸ್ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಬಸ್ ಮಾಲೀಕರ ಹತ್ತಿರ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಎಲ್. ಎಸ್. ಹೇಲ್ ಆದವರು ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅಂತಹವರನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಆಲೋಚನೆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಇದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದರ ಫಲವಾಗಿ ನೂರಾರು ಜನ ತಮ್ಮ ಸಂಸಾರದ ಜೀವನೋಪಾಯದ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಭಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ ಅಲೆಯುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಒಂದು ಜೀವನ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ಕರ್ತವ್ಯವಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಜೀವನದ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಎಲ್ಲೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಈ ಜೀವನದ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಈ ಸಂಸಾರದವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನೊಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿ ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಜೀವನದ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಅದೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎರಡು ವಿಧವಾದ ಜನ ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಯಾರು ಕೆಲಸವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಯಾರು ಅರ್ಹರಾಗಿದ್ದರೋ ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಕೆಲಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದವರು ಕೂಡ ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಇಂಟರ್ವ್ಯೂ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ರೂಟ್ಸನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನೆನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆಯವರಿಗೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿ ಯಾರು ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ಓಡಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದರೋ ಅವರಿಗೇ ಆ ರೂಟ್ಸನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಬಸ್ ಮಾಲೀಕರು ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕೆ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಆ ರೀತಿ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯ ಇಲ್ಲ, ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಯಾವ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ.

Sri S. SIVAPPA.—Sir, the Hon'ble Minister was pleased to say that it is not the responsibility of the Government to create alternative employment for those bus owners who have lost the lines. Is this the

(SRI S. SIVAPPA)

principle of nationalisation ? When they have taken over the earnings of these people, should they not provide them with alternative employment ?

Sri D. DEVARAJ URS.—Sir, at the time of nationalisation all those who are entitled for compensation under the Act, will get compensation —nothing more, nothing less. Simply because a person is allowed to have a State carriage permit, it does not mean that Governmens has undertaken for all times to make a permanent bus operator. If he loses his job, it is his duty to find a job elsewhere.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣವಾದಾಗ ಖಾನಗಿ ಮಾಲೀಕರು ಅವರಲ್ಲಿದ್ದ ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ ? ಹಾಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದೆ, ಕೊಟ್ಟರೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಹಾನನದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣವಾದಾಗ ಯಾರೂ ಕೊಡಲಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಚ್. ಲಕ್ಷ್ಮಣಯ್ಯ.—ಬಸ್ ರೂಟುಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡವರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದರು ? ಅವರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಅರ್ಹತೆ ಇತ್ತು ? ಎಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡಿರಿ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಬಸ್ ಮಾಲೀಕರಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಕೆಲಸ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿರುವುದು ನನಗೆ ಜ್ಞಾಪಕವಿಲ್ಲ. ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಅರ್ಹತೆ ಇದ್ದರೆ ಕೆಲಸ ಖಾಲಿ ಇದ್ದಾಗ ಕೊಡಲು ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—10-20 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಈ ವೃತ್ತಿಯನ್ನವಲಂಬಿಸಿರುವ ಬಸ್ ಮಾಲೀಕರು ಮತ್ತು ಕೆಲಸಗಾರರು ಸ್ಮಾಲ್ ಸ್ಕೇಲ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಭೂಮಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನೆರವು ಕೇಳಲು ಎಷ್ಟು ಜನ ಬಂದಿದ್ದರು ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಅದನ್ನು ಈಗ ತಿಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಬೇಕಾದರೆ ಮುಂದೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆಲ್ಟರ್ನೇಟಿವ್ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಬೇಕೆಂದು ಬಹಳ ಜನರು ಮುಂದೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕರಿಗೆ ಬೇರೆ ಆಲ್ಟರ್ನೇಟಿವ್ ರೂಟ್ಸ್ ಇತ್ತೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವರು ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಾಗಿ ಸ್ಮಾಲ್ ಸ್ಕೇಲ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತೇವೆ, ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ, ಜಮೀನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತೇವೆ.

Sri S. SIVAPPA.—In view of the special circumstances prevailing in Hassan district on account of complete nationalisation, will the Government think of any feasibility of giving some concessions for these people who come to them for help ?

Mr. SPEAKER.—Why does the member speak about Hassan only ?

Sri S. SIVAPPA.—Sir, because of various influences, Bellary was not taken up, South Kanara was not taken up. But in Hassan, it is complete nationalisation.

Sri D. DEVARAJ URS.—Sir, he says, due to various influences; it is an insinuation and I refute it.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎನ್. ಮಾದಪ್ಪಗೌಡ.—ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಅನೇಕ ಬಸ್ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಆ ವಿಷಯ ಚರ್ಚಿಸಲು ಅರ್ಧ ಗಂಟೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ?

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member knows the rules.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಹಾಸನ ಡಿವಿಜನ್ನಿನಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣವಾದಮೇಲೆ ಕಂಡಕ್ಟರ ಕೆಲಸಗಳು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಲ್ಪಡದಿರುವುದರಿಂದ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಓಡಿಸಲು ತೊಂದರೆಯಾಗಿರುವುದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ.—ಹಿಂದೆ ಹಾನನದ ಬಸ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟಿನ ವಿಚಾರ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿತ್ತೆಂದು ಜತ್ತಿಯವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಏನು ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದು ಹೇಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತದೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ವಿದ್ಯಾರ್ಹತೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಬಂಧ ವಿಧಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಕಂಡಕ್ಟರ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಭರ್ತಿಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಎಲ್. ಎಸ್. ಆದವರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಗೊತ್ತ ಮಾಡಿದೆ. ಪ್ರೈವೇಟ್ ಆಪರೇಟರ್ಸ್ ಯಾರಾದರೂ ಎಲ್. ಎಸ್. ಆದವರು ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದರೆ ಅವರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಚ್. ಲಕ್ಷ್ಮಣಯ್ಯ.—ಪ್ರೈವೇಟ್ ಆಪರೇಟರುಗಳ ಜೀವಪೋಷಾಯಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಏನಾದರೂ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಸ್ವ್ಯಾಚ್ಯೂಟರಿ ಆಬ್ಲಿಗೇಷನ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿಲ್ಲ, ಆದರೂ ಅಂಥ ತೊಂದರೆಯೇನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—743 ಜನರ ಪೈಕಿ ಹಲವರು ಅನೇಕವೇಳೆ ತಪ್ಪುಮಾಡಿ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಅವರನ್ನು ಕೈಬಿಡರಾಗಿದೆಯಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್:—ಆ ಕಾರಣವೂ ಇದೆ.

Rules for the Recruitment of Officials for the Public Works Department.

*Q.—5. Sri J. SREENIVASA REDDY (Bangalore South).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) whether there are any rules for the recruitment of officials for the Public Works Department, and if so, when they were published;

(*b*) the percentage or number of posts specified in the G. O. for the promotion of Diploma Holders and Junior Engineers to the Cadre of Assistant Engineers;

(*c*) whether it is a fact that only Diploma Holders are recently promoted to the Cadre of Assistant Engineers to make up the number of post specified for them as per the recent G. O. of 1960;

(*d*) whether they are aware that Junior Engineers who have put in more taan 8 years of service have not been promoted by giving effect to 1960 Government Order ?

A.—Sri G. B. SHANKAR RAO (Parliamentary Secretary to the Minister for Public Works).—

(*a*) Yes. First published on 3rd December 1960 and sub-sequently amended on 23-10-1961, 8-6-1962, 13-8-1962, 22-10-1962, 11-4-1963 and 17-6-1963.

(*b*) 70 Posts for Diploma Holders. 347 posts for Junior Engineers.

(*c*) No.

(*d*) Yes.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಶ್ರೀನಿವಾಸರೆಡ್ಡಿ.—(೫) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ 8 ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಸರ್ವಿಸ್ ಆಗಿರುವ ಜೂನಿಯರ್ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳಿಗೆ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳಾಗಿ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?